

ΑΡΧΗ ΓΙΑ ΤΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΚΟΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ

**αρχη για τα Ευρωπαϊκά Πολιτικά Κομμάτα και τα Ευρωπαϊκά Πολιτικά Ι4 Απόφαση της Αρχής για τα
ευρωπαϊκά πολιτικά κόμματα και τα ευρωπαϊκά πολιτικά ιδρύματα**

της 24ης Ιουλίου 2020

**σχετικά με την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα που βρίσκονται στην κατοχή της Αρχής για τα
ευρωπαϊκά πολιτικά κόμματα και τα ευρωπαϊκά πολιτικά ιδρύματα**

(2020/C 258/02)

Η ΑΡΧΗ ΓΙΑ ΤΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΚΟΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ,

Έχοντας υπόψη το άρθρο 15 παράγραφος 3 τρίτο εδάφιο της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 1141/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Οκτωβρίου 2014, σχετικά με το καθεστώς και τη χρηματοδότηση των ευρωπαϊκών πολιτικών κομμάτων και των ευρωπαϊκών πολιτικών ιδρυμάτων ⁽¹⁾, ιδίως το άρθρο 6 παράγραφος 2 τέταρτο εδάφιο,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) η Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση καθιερώνει την έννοια της διαφάνειας στο άρθρο 1 δεύτερο εδάφιο, σύμφωνα με το οποίο η Συνθήκη διανοίγει νέα φάση στη διαδικασία μιας διαρκώς στενότερης ένωσης των λαών της Ευρώπης, στην οποία οι αποφάσεις λαμβάνονται όσο το δυνατό πιο ανοικτά και όσο το δυνατόν εγγύτερα στους πολίτες,
- (2) σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1725 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁾, η επεξεργασία, και ιδίως η γνωστοποίηση, δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που αποκαλύπτουν πολιτικές απόψεις μπορεί να προκαλέσει βλάβη σε φυσικά πρόσωπα,
- (3) ο κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 1141/2014 επιτυγχάνει ισορροπία μεταξύ της αρχής της διαφάνειας και της προστασίας των ιδιωτικών και δημόσιων συμφερόντων μέσω της αναφοράς, στο άρθρο 32, των πληροφοριών και των εγγράφων που θεωρούνται ουσιώδους ενδιαφέροντος για το κοινό και δικαιολογούν τη δημοσιοποίηση,
- (4) θα πρέπει να παρέχεται πρόσβαση στα έγγραφα της Αρχής για τα ευρωπαϊκά πολιτικά κόμματα και τα ευρωπαϊκά πολιτικά ιδρύματα, λαμβανομένης, παράλληλα, υπόψη της ανάγκης για προστασία της αποτελεσματικότητας των διοικητικών διαδικασιών και της ανεξαρτησίας της Αρχής, που προβλέπεται στο άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 1141/2014,
- (5) σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, η διεκπεραίωση αιτήσεων για πρόσβαση σε έγγραφα δεν πρέπει να θέτει σε κίνδυνο την εκτέλεση των βασικών καθηκόντων και λειτουργιών που ανατίθενται στην Αρχή για τα ευρωπαϊκά πολιτικά κόμματα και τα ευρωπαϊκά πολιτικά ιδρύματα, ήτοι την καταχώριση, τον έλεγχο και, κατά περίπτωση, την επιβολή κυρώσεων σε ευρωπαϊκά πολιτικά κόμματα και ευρωπαϊκά πολιτικά ιδρύματα,

⁽¹⁾ ΕΕ L 317 της 4.11.2014, σ. 1.

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1725 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2018, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης και την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001 και της απόφασης αριθ. 1247/2002/ΕΚ (ΕΕ L 295 της 21.11.2018, σ. 39).

ΕΚΔΙΔΕΙ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Σκοπός

Σκοπός της παρούσας απόφασης είναι να καθορίσει τους όρους, τα όρια και τις διαδικασίες βάσει των οποίων η Αρχή για τα ευρωπαϊκά πολιτικά κόμματα και τα ευρωπαϊκά πολιτικά ιδρύματα (η «Αρχή») παρέχει στο κοινό πρόσβαση στα έγγραφα που βρίσκονται στην κατοχή της.

Άρθρο 2

Δικαιούχοι και πεδίο εφαρμογής

1. Κάθε πολίτης της Ευρωπαϊκής Ένωσης και κάθε φυσικό πρόσωπο που κατοικεί ή νομικό πρόσωπο που έχει την έδρα του σε κράτος μέλος έχει δικαίωμα πρόσβασης σε έγγραφα της Αρχής, υπό την επιφύλαξη των όρων που καθορίζονται στην παρούσα απόφαση.
2. Η Αρχή μπορεί, υπό την επιφύλαξη των ιδίων όρων, να παραχωρήσει πρόσβαση στα έγγραφα σε φυσικά πρόσωπα που δεν κατοικούν ή σε νομικά πρόσωπα που δεν έχουν την έδρα τους σε κράτος μέλος.
3. Η παρούσα απόφαση εφαρμόζεται σε όλα τα έγγραφα εις χείρας της Αρχής, δηλαδή σε όσα έγγραφα συντάσσονται ή παραλαμβάνονται από την Αρχή και βρίσκονται στην κατοχή της.

Άρθρο 3

Εξαιρέσεις

1. Η Αρχή αρνείται την πρόσβαση σε έγγραφο, η γνωστοποίηση του οποίου θα έθιγε την προστασία:
 - α) του δημόσιου συμφέροντος, όσον αφορά: τη δημόσια ασφάλεια, την άμυνα και τα στρατιωτικά θέματα, τις διεθνείς σχέσεις, τη δημοσιονομική, νομισματική ή οικονομική πολιτική της Ένωσης ή ενός κράτους μέλους·
 - β) την ιδιωτική ζωή και την ακεραιότητα του ατόμου, ιδίως σύμφωνα με την ενωσιακή νομοθεσία σχετικά με την προστασία των προσωπικών δεδομένων και
 - γ) την εμπιστευτικότητα των πληροφοριών που προστατεύονται ως τέτοιες από το ενωσιακό δίκαιο.
2. Η Αρχή αρνείται την πρόσβαση σε ένα έγγραφο, η γνωστοποίηση του οποίου θα έθιγε:
 - α) την προστασία των εμπορικών ή χρηματοοικονομικών συμφερόντων φυσικού ή νομικού προσώπου, συμπεριλαμβανομένης της διανοητικής ιδιοκτησίας,
 - β) των δικαστικών διαδικασιών και/ή της παροχής νομικών συμβουλών, και
 - γ) του σκοπού επιθεώρησης, έρευνας και οικονομικού ελέγχου.
3. Προκειμένου περί εγγράφου που συντάχθηκε για εσωτερική χρήση ή που έχει παραληφθεί από την Αρχή, και το οποίο σχετίζεται με θέμα για το οποίο δεν έχει ληφθεί απόφαση, η Αρχή αρνείται την πρόσβαση εάν η γνωστοποίηση του εγγράφου θα έθιγε σοβαρά τη διαδικασία λήψης αποφάσεων της Αρχής.

Απορρίπτεται η πρόσβαση σε έγγραφα που περιέχουν απόψεις για εσωτερική χρήση, εντασσόμενες σε συζητήσεις και προκαταρκτικές διαβουλεύσεις που πραγματοποιούνται εντός της Αρχής, ή εκτός αυτής, εφόσον η Αρχή συμμετείχε σε αυτές, που αφορούν ιδίως την ανταλλαγή απόψεων μεταξύ της Αρχής και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής, των εθνικών σημείων επαφής ή της επιτροπής ανεξάρτητων διακεκριμένων προσωπικοτήτων, ακόμη και μετά τη λήψη απόφασης, εάν η γνωστοποίηση του εγγράφου θα μπορούσε να υπονομεύσει τη διαδικασία λήψης αποφάσεων της Αρχής.

4. Η Αρχή αρνείται την πρόσβαση σε έγγραφο, η γνωστοποίηση του οποίου θα έθιγε τη συμμόρφωση των ευρωπαϊκών πολιτικών κομμάτων και των ευρωπαϊκών πολιτικών ιδρυμάτων με τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 1141/2014 ή την ικανότητα της Αρχής να ασκεί τις ελεγκτικές της δραστηριότητες.

5. Εάν μόνον μέρη του ζητουμένου εγγράφου καλύπτονται από οιαδήποτε εξαίρεση του παρόντος άρθρου, τα υπόλοιπα μέρη των εγγράφων δίδονται στη δημοσιότητα.
6. Στην περίπτωση των παραγράφων 2-4 ανωτέρω, η πρόσβαση επιτρέπεται, ωστόσο, εν όλω ή εν μέρει, εάν υπάρχει υπερισχύον δημόσιο συμφέρον που επιβάλλει τη γνωστοποίηση.
7. Εάν η αίτηση αφορά έγγραφο που έχει στην κατοχή της η Αρχή, αλλά η Αρχή δεν είναι ο συντάκτης, η Αρχή επιβεβαιώνει την παραλαβή της αίτησης και διαβιβάζει το όνομα του προσώπου, του οργάνου ή του φορέα στον οποίο πρέπει να υποβληθεί η αίτηση.

Άρθρο 4

Υποβολή αρχικής αίτησης

1. Η αίτηση πρόσβασης σε έγγραφο της Αρχής διατυπώνεται γραπτώς, είτε σε έντυπη είτε σε ηλεκτρονική μορφή, σε μία από τις επίσημες γλώσσες της Ένωσης.
2. Ο αιτών δεν υποχρεούται να αιτιολογήσει την αίτηση, αλλά του ζητείται, κατά την υποβολή της αίτησης, να παράσχει πληροφορίες όπως όνομα, διεύθυνση και, κατά περίπτωση, καθήκοντα.
3. Οι αιτήσεις πρέπει να χαρακτηρίζονται από επαρκή ακρίβεια και να προσδιορίζουν σαφώς το ζητούμενο έγγραφο.
4. Εάν μια αίτηση δεν είναι αρκετά ακριβής, η Αρχή ζητεί από τον αιτούντα να την αποσαφηνίσει και επικουρεί σχετικά τον αιτούντα.
5. Στην περίπτωση αίτησης που αφορά πολύ μεγάλο έγγραφο ή πολύ μεγάλο αριθμό εγγράφων, η Αρχή μπορεί να μπορεί να έρθει σε άτυπη επαφή με τον αιτούντα, ώστε να βρεθεί ικανοποιητική λύση.
6. Σε περίπτωση που μια αίτηση έχει ευρύ χρονικό και/ή καθ' ύλην πεδίο εφαρμογής και ο αιτών δεν αποσαφηνίζει την αίτηση ή αρνείται να συνεργαστεί, η Αρχή μπορεί να απορρίψει την αίτηση, καθώς η διεκπεραίωση τέτοιας αίτησης θα μπορούσε να βλάψει ουσιωδώς την ομαλή λειτουργία της Αρχής.

Άρθρο 5

Επεξεργασία αρχικής αίτησης

1. Τις αιτήσεις για πρόσβαση σε έγγραφο διαχειρίζεται η ομάδα διαφάνειας της Αρχής. Στον αιτούντα αποστέλλεται γραπτή απόδειξη παραλαβής αμέσως μετά την καταχώριση της αίτησης.
2. Εντός 15 εργάσιμων ημερών από την καταχώριση της αίτησης, ή, όπου εφαρμόζεται, από την παραλαβή των πρόσθετων πληροφοριών που ζητούνται σύμφωνα με το άρθρο 4, η Αρχή είτε χορηγεί πρόσβαση στο ζητούμενο έγγραφο είτε, με γραπτή απάντηση, καθορίζει τους λόγους της ολικής ή μερικής άρνησης και πληροφορεί τον αιτούντα ότι δικαιούται να υποβάλει επιβεβαιωτική αίτηση.
3. Κατ' εξαίρεση, όπως π.χ. στην περίπτωση αίτησης που αφορά πολύ ογκώδη έγγραφα ή πολύ μεγάλο αριθμό εγγράφων, η προβλεπόμενη στην παράγραφο 2 προθεσμία μπορεί, μετά από ενημέρωση του αιτούντα και αιτιολόγηση, να παραταθεί κατά 15 εργάσιμες ημέρες.
4. Η απουσία απάντησης στην αρχική αίτηση εκ μέρους της Αρχής εντός της καθορισμένης προθεσμίας παρέχει στον αιτούντα το δικαίωμα να υποβάλει επιβεβαιωτική αίτηση.

Άρθρο 6

Υποβολή επιβεβαιωτικής αίτησης

1. Σε περίπτωση ολικής ή μερικής απόρριψης της αρχικής αίτησης ή ελλείψει απάντησης στην αρχική αίτηση, ο αιτών μπορεί να υποβάλει επιβεβαιωτική αίτηση.
2. Οι επιβεβαιωτικές αιτήσεις υποβάλλονται στον διευθυντή της Αρχής εντός 15 εργάσιμων ημερών από τη λήψη της απάντησης της Αρχής ή, ελλείψει απάντησης στην αρχική αίτηση, από τη λήξη της προθεσμίας για την απάντηση.

Άρθρο 7

Επεξεργασία επιβεβαιωτικής αίτησης

1. Εντός 15 εργάσιμων ημερών από την καταχώριση της επιβεβαιωτικής αίτησης, η Αρχή είτε χορηγεί πρόσβαση στο ζητούμενο έγγραφο είτε εκδίδει, με γραπτή απάντηση, τους λόγους της ολικής ή μερικής άρνησης.
2. Αν η Αρχή αρνηθεί την πρόσβαση εν όλω ή εν μέρει, ενημερώνει τον αιτούντα για τα διορθωτικά μέτρα που διαθέτει για να προσβάλει αυτή την απόρριψη, δηλαδή τη δικαστική προσφυγή ή την καταγγελία στον Ευρωπαϊό Διαμεσολαβητή, υπό τους όρους που προβλέπονται αντίστοιχα στα άρθρα 263 και 228 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
3. Κατ' εξαίρεση, όπως π.χ. στην περίπτωση αίτησης που αφορά πολύ ογκώδη έγγραφα ή πολύ μεγάλο αριθμό εγγράφων, η προβλεπόμενη στην παράγραφο 2 προθεσμία μπορεί, μετά από ενημέρωση του αιτούντα και αιτιολόγηση, να παραταθεί κατά 15 εργάσιμες ημέρες.
4. Η απουσία απάντησης σε επιβεβαιωτική αίτηση εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας λογίζεται ως αρνητική απάντηση και ο αιτών έχει το δικαίωμα να ασκήσει τα διορθωτικά μέτρα που προβλέπονται στην παράγραφο 2.

Άρθρο 8

Πρόσβαση κατόπιν αιτήσεως

1. Βάσει της παρούσας απόφασης, η Αρχή δεν υποχρεούται να δημιουργήσει νέο έγγραφο ή μορφότυπο ή να συγκεντρώσει πρόσθετες πληροφορίες κατόπιν αιτήματος του αιτούντος.
2. Η Αρχή παρέχει αντίγραφα των εγγράφων στα οποία έχει χορηγηθεί πρόσβαση σε έντυπη ή σε ηλεκτρονική μορφή. Σε περίπτωση ογκωδών ή δύσκολων στον χειρισμό τους εγγράφων, ο αιτών μπορεί να κληθεί να εξετάσει το έγγραφο επιτόπου.
3. Στον αιτούντα δύναται να χρεωθεί τέλος για την παραγωγή και την αποστολή αντιγράφων. Η επιβάρυνση αυτή δεν υπερβαίνει το πραγματικό κόστος της παραγωγής και της αποστολής αντιγράφων. Ο αιτών ενημερώνεται εκ των προτέρων για το κόστος και ερωτάται εάν επιθυμεί να προβεί στην αίτηση. Η εξέταση επιτόπου, τα αντίγραφα με λιγότερες από 20 σελίδες A4 και η πρόσβαση με ηλεκτρονική μορφή είναι δωρεάν.
4. Εάν ένα έγγραφο είναι προσβάσιμο στο κοινό, η Αρχή μπορεί να εκπληρώσει την υποχρέωσή της ως προς τη χορήγηση πρόσβασης στο ζητούμενο έγγραφο ενημερώνοντας τον αιτούντα σχετικά με το πού μπορεί να το αποκτήσει.

Άρθρο 9

Αναπαραγωγή των εγγράφων

1. Τα έγγραφα που κοινοποιούνται σύμφωνα με την παρούσα απόφαση δεν αναπαράγονται ούτε χρησιμοποιούνται για εμπορικούς σκοπούς χωρίς την προηγούμενη γραπτή έγκριση της Αρχής.
2. Η παρούσα απόφαση δεν θίγει τυχόν υπάρχοντες κανόνες περί δικαιώματος δημιουργού οι οποίοι ενδεχομένως περιορίζουν το δικαίωμα τρίτου να αναπαραγάγει ή να χρησιμοποιήσει τα γνωστοποιηθέντα έγγραφα.
3. Η Αρχή δεν αναλαμβάνει καμία ευθύνη για τυχόν παράνομη ή άνευ αδείας χρήση, δημοσιοποίηση ή αναπαραγωγή γνωστοποιηθέντων εγγράφων.

Άρθρο 10

Καταχρηστική συμπεριφορά

Η Αρχή απορρίπτει τις καταχρηστικές ή τεχνητές αιτήσεις. Το ίδιο ισχύει και για αιτήσεις που υποβάλλονται από άτομα που χρησιμοποιούν προσβλητικές ή απειλητικές εκφράσεις.

Άρθρο 11

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει την επόμενη της δημοσίευσής της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Βρυξέλλες, 24 Ιουλίου 2020.

Για την Αρχή για τα ευρωπαϊκά πολιτικά κόμματα και τα
ευρωπαϊκά πολιτικά ιδρύματα

M. ADAM

Διευθυντής
